



2026/859

21.4.2026 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/859 НА КОМИСИЯТА

от 20 април 2026 година

за изменение на приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) по отношение на веществото 2,4-динитротолуен в изделия

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, и по-специално член 68, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

- (1) 2,4-динитротолуенът („2,4-DNT“), CAS № 121-14-2, ЕО № 204-450-0, се класифицира в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета като канцероген ⁽²⁾, категория 1B. Освен това 2,4-DNT беше идентифициран като вещество, пораждащо сериозно безпокойство, което отговаря на условията по член 57, буква а) от Регламент (ЕО) № 1907/2006, и беше добавен в приложение XIV към посочения регламент. За това вещество не е възможно да се определи получено ниво на нулево въздействие (наричано по-нататък „DNEL“) и следователно то е безп्राгов канцероген. С вписване 28 от приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се ограничава пускането на пазара и употребата на 2,4-DNT за доставка за масовия потребител като вещество, като съставка на друго вещество или в смес, когато тегловната концентрация на 2,4-DNT е по-голяма или равна на 0,1 %.
- (2) 2,4-DNT беше включен в приложение XIV към Регламент (ЕО) № 1907/2006 с дата на забрана 21 август 2015 г., определена в съответствие с член 58, параграф 1, буква в), подточка i) от посочения регламент. Не бяха получени заявления за разрешения за употребата на 2,4-DNT като вещество в самостоятелен вид или в смес или за включването на веществото в изделия, което означава, че веществото не се използва в Съюза, включително при производството на изделия.
- (3) Изискванията за разрешение, определени в Регламент (ЕО) № 1907/2006, не се прилагат за изделия от внос. Поради това на пазара на Съюза могат да бъдат намерени изделия, съдържащи 2,4-DNT, произведени извън Съюза и впоследствие внесени. Тези изделия представляват потенциален източник на експозиция на действието на 2,4-DNT.
- (4) След датата на забрана, посочена в член 58, параграф 1, буква в), подточка i) за вещество, включено в приложение XIV към Регламент (ЕО) № 1907/2006, съгласно член 69, параграф 2 от същия регламент се изисква Европейската агенция по химикали („Агенцията“) да разгледа дали употребата на това вещество в изделия поражда риск за здравето на човека или за околната среда, който не е адекватно контролиран, и ако Агенцията намира, че то поражда такъв риск, да изготви досие във връзка с предложение за ограничаване, което да съответства на изискванията на приложение XV към Регламент (ЕО) № 1907/2006 („досие по приложение XV“).
- (5) След оценка на наличните доказателства в съответствие с член 69, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 Агенцията прие, че съществуват видове употреба на 2,4-DNT, които могат да доведат до риск от наличието на това вещество в изделия, който не е адекватно контролиран. Вследствие на това Агенцията изготви досие по приложение XV ⁽³⁾, което беше публикувано на 24 юни 2021 г.

⁽¹⁾ ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетването и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/e5a02292-b5bb-c228-8bf0-48f0c40e2fbc>.

- (6) В измененото и приключено на 9 септември 2022 г. досие по приложение XV ⁽⁴⁾ (по-нататък „досието“) се посочват настоящите или минали видове употреба на 2,4-DNT в различни изделия, включително в огнеупорни продукти, в автомобилни въздушни възглавници, в обтегачи за безопасителни колани, в пластмасови бутилки, използвани в промишлени условия за вземане на проби, като метателен заряд за военни и граждански боеприпаси за леко стрелково оръжие и като желатинизиращ пластификатор в взривни състави. Агенцията е получила две нотификации за вещество в изделия в съответствие с член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 за 2,4-DNT: i) като пластификатор в пластмасови бутилки за проби, използвани в промишлени условия, но чийто уведомяващ субект вече е престанал да съществува, и ii) в метателни заряди за изделия за военни боеприпаси.
- (7) Според досието при търсене за 2,4-DNT в създадената съгласно Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ база данни с информация за веществата, пораждащи безпокойство в продукти, става ясно, че в Съюза има изделия, съдържащи това вещество, в превозни средства, керамични изделия и електронни устройства. Тази информация потвърждава наличието на други изделия, възможно от внос, които съдържат веществото. Използването на 2,4-DNT в обтегачи за безопасителни колани и в боеприпаси беше потвърдено по време на консултацията по досието по приложение XV.
- (8) В досието се съобщава, че има потребителска и професионална употреба на 2,4 DNT в изделия, при които отделянето и експозицията на 2,4-DNT не могат да бъдат изключени, а прилагането на мерки за управление на риска е трудно. Например, тъй като следи от 2,4-DNT могат да бъдат открити в огнеупорни изделия, експозицията на 2,4-DNT в такива изделия не може да бъде изключена. Експозиция може да възникне и при използването на боеприпаси за гражданско леко стрелково оръжие, като лов и спортна стрелба, ако метателният заряд на боеприпасите съдържа 2,4-DNT. При стрелба с огнестрелното оръжие не се изразходва цялото количество 2,4-DNT в боеприпасите и може да възникне вдишване и дермална експозиция. Две други приложения с потенциална експозиция се отнасят до системите за безопасност на моторните превозни средства и се отнасят до i) обтегачи за безопасителни колани, в които взривното вещество предизвиква освобождаване на обем газ в газогенератора и по този начин създава налягане, което след това действа върху механична лостова система за опъване на предпазния колан; и ii) въздушни възглавници, при които задействането освобождава газ по начин, подобен на този в обтегачите за безопасителни колани. За използването на 2,4-DNT в системите за безопасност на моторните превозни средства групите, изложени на риск от експозиция, включват например, освен водача и пътниците, техниците, ремонтиращи автомобили, или, в случай на произшествие, спасителните екипи. Поради такива видове употреба може да възникне експозиция чрез вдишване и дермална експозиция. Освен това Агенцията смята, че потенциалът за експозиция на 2,4-DNT като пластификатор в пластмасови изделия и като добавка във всеки пластмасов материал може да се разглежда като висок. Въз основа на физико-химичните му свойства се приема, че 2,4-DNT се разсейва лесно в пластмасовата матрица и преминава от повърхността към контактната среда (вода, спунка или кожа). Следователно експозицията на 2,4-DNT от използването на пластмасови бутилки за проби не може да бъде изключена.
- (9) Тъй като 2,4-DNT е безп्राгов канцероген, за който не може да се получи DNEL, в досието се стига до заключението, че 2,4-DNT, включен в изделия, представлява риск за човешкото здраве за потребителите и професионалните ползватели, който не е адекватно контролиран. Освен това в досието се стига до заключението, че когато има изделия, които излагат потребителите и професионалните ползватели на 2,4-DNT, единственият начин за управление на риска е да се ограничи наличието на 2,4-DNT в самите изделия. За тази цел в досието се предлага да се ограничи пускането на пазара и употребата на 2,4-DNT в изделия за потребителска и професионална употреба извън промишлените обекти, като се има предвид, че за тези видове употреба i) отделянето и експозицията на 2,4-DNT не могат да бъдат изключени и ii) мерките за управление на риска са трудни за прилагане.
- (10) В досието пределната концентрация на 2,4-DNT е определена на 0,1 тегл. % или повече, за да се предотврати умишленото добавяне на 2,4-DNT в изделия в Съюза и да се гарантира, че внасяните изделия отговарят на същия стандарт като изделията с произход от Съюза.
- (11) Досието изключва от обхвата на предложеното ограничение видовете употреба, осъществявани в промишлени обекти, тъй като Агенцията е приела, че в тези обекти могат да бъдат приложени подходящи и ефективни работни условия и мерки за управление на риска, а рисковете са добре контролирани. Освен това досието изключва взривните вещества от обхвата на предложеното ограничение, тъй като i) Агенцията е приела, че тези продукти са добре регулирани от друго законодателство на Съюза, и ii) са въведени съответни мерки за боравене с взривни вещества, които се очаква да ограничат експозицията на 2,4-DNT на работниците или околната среда. Боеприпасите, предназначени за използване, в съответствие с националното право, от военните сили, полицията и други сили за сигурност, също бяха изключени от обхвата на предложението, за да се гарантира, че отбранителните способности в държавите членки не са неблагоприятно засегнати.
- (12) В досието се предлага от обхвата на ограничението да се изключат и изделията, за които наличието на канцерогени се регулира от законодателството на Съюза, по-специално Регламент (ЕС) 2025/2509 на Европейския парламент и на Съвета относно безопасността на детските играчки и за отмяна на Директива 2009/48/ЕО ⁽⁶⁾, и Регламент

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/40011c07-ffcd-8017-fb68-4906d1e297b7>.

⁽⁵⁾ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2025/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2025 г. за безопасността на играчките и за отмяна на Директива 2009/48/ЕО (ОВ L, 2025/2509, 12.12.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2509/oj>).

(ЕС) 2017/745 на Европейския парламент и на Съвета за медицинските изделия ⁽⁷⁾. В него също така се предлага освобождаване на изделията, обхванати от Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ относно материалите, предназначени за контакт с храни, тъй като 2,4-DNT вече е регламентиран в материалите от пластмаси, предназначени за контакт с храни.

- (13) В доието се стига до заключението, че съществуват алтернативи на 2,4-DNT за всички видове употреба, посочени в него, и че 12-месечен преходен период преди началото на прилагането на ограничението би бил достатъчно време за вносителите да адаптират своята верига на доставки и да преминат към изделия, които не съдържат 2,4-DNT. Тъй като в Съюза няма производство на изделия, съдържащи 2,4-DNT, единствените участници от Съюза, които ще трябва да преминат към алтернативи или да използват складови наличности, са вносителите.
- (14) На 2 юни 2022 г. Комитетът за оценка на риска (КОР) на Агенцията прие становище, в което потвърждава, че съществува риск за човешкото здраве, който не е адекватно контролиран за употребата на 2,4-DNT в изделия. КОР стигна до заключението, че по отношение на ефективността, практичността и възможността за мониторинг ограничението, предложено от Агенцията, е най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установените рискове за потребителите и професионалните ползватели, работещи извън промишлени обекти, произтичащи от експозицията на 2,4-DNT.
- (15) КОР смята, че определението за „взривни вещества“, предложено от Агенцията, не е достатъчно, за да се определят взривните вещества, които следва да бъдат изключени от обхвата на ограничението. По-специално КОР прие, че следва да се поясни, че взривните вещества са определените в Директива 2014/28/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ и че пиротехническите изделия (които следва да бъдат в обхвата на ограничението) са определените в член 3, точки 1—4 от Директива 2013/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁰⁾.
- (16) КОР е съгласен с обхвата на ограничението, предложено от Агенцията.
- (17) На 9 септември 2022 г. Комитетът за социално-икономически анализ на Агенцията (КСИА) прие своето становище, в което посочва, че предложеното ограничаване, изменено от КОР, е най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установените рискове във връзка с 2,4-DNT, като се вземат предвид нейните социално-икономически ползи и разходи.
- (18) КСИА се съгласи с доието, че 12-месечното отлагане на прилагането на ограничението ще осигури достатъчно време на заинтересованите страни да изпълнят изцяло изискванията за ограничаване. КСИА обаче препоръча 36-месечен преходен период за прилагането на ограничението за употребата на 2,4-DNT в микрогазогенератори за обтегачи за обезопасителни колани и в изпълнителните механизми на капака, както и в резервните части в автомобилния сектор, за да се гарантира постепенното прекратяване на употребата на веществото в моторните превозни средства, като същевременно се отчита безопасността на потребителите и се свежда до минимум всяко значително икономическо въздействие.
- (19) В хода на процеса на ограничаване беше проведена консултация с Форума за обмен на информация за прилагането към Агенцията, посочен в член 76, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 1907/2006, като препоръките му бяха взети предвид.
- (20) На 16 декември 2022 г. Агенцията представи на Комисията становищата на КОР и КСИА ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2017/745 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2017 г. за медицинските изделия, за изменение на Директива 2001/83/ЕО, Регламент (ЕО) № 178/2002 и Регламент (ЕО) № 1223/2009 и за отмяна на директиви 90/385/ЕИО и 93/42/ЕИО на Съвета (ОВ L 117, 5.5.2017 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj>).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на Директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО (ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1935/oj>).

⁽⁹⁾ Директива 2014/28/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара и надзор на взривните вещества за граждански цели (ОВ L 96, 29.3.2014 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/28/oj>).

⁽¹⁰⁾ Директива 2013/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на пиротехнически изделия (ОВ L 178, 28.6.2013 г., стр. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/29/oj>).

⁽¹¹⁾ <https://echa.europa.eu/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e185d7af0b>.

- (21) Като взема предвид досието и становищата на КОР и КСИА, Комисията стига до заключението, че експозицията на 2,4-DNT в изделия представлява неприемлив риск за здравето на широката общественост и професионалните потребители и че този риск трябва да бъде разгледан на равнището на Съюза. Поради това е целесъобразно да се въведе ограничение за пускането на пазара и употребата на 2,4-DNT в изделия. Комисията следва становищата на КОР и КСИА относно необходимостта професионалните потребители, извършващи дейност извън промишлени обекти, да бъдат обхванати от ограничението, за да се контролират установените рискове, и за по-точно определяне на взривните вещества, които следва да бъдат изключени от обхвата на ограничението. С оглед на това, че 2,4-DNT се използва и в бойни ракети, бойни глави, оборудване за сигнали за бедствие и за други военни цели, Комисията смята за целесъобразно да разшири обхвата на изключението за боеприпаси за военна употреба, предложено от Агенцията, така че да обхване всички изделия за военна употреба ⁽¹²⁾.
- (22) За да се избегнат ненужни изземвания и генериране на отпадъци, моторните превозни средства, съдържащи 2,4-DNT, които са пуснати на пазара в рамките на две години след датата на прилагане на настоящото ограничение, поради отложеното прилагане на ограничението за определени приложения на моторни превозни средства, могат да продължат да се пускат на пазара и да се използват до края на експлоатационния им срок.
- (23) За да се избегнат ненужни изземвания и да се улесни правоприлагането, ограничението не следва да се прилага за изделия, които са пуснати на пазара в Съюза преди датата на прилагане на ограничението, като например изделия втора употреба.
- (24) На заинтересованите страни и държавите членки следва да се предостави достатъчно време, за да се съобразят с ограничението. Поради това Комисията смята, че прилагането на ограничението следва да бъде отложено с 12 месеца, както се препоръчва в досието, с изключение на разпоредбите относно микрогазогенераторите за обтегачи за обезопасителни колани, изпълнителни механизми за капака и резервни части в моторни превозни средства, които следва да се прилагат след 36 месеца, в съответствие със становището на КСИА.
- (25) Поради това Регламент (ЕО) № 1907/2006 следва да бъде съответно изменен.
- (26) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, създаден съгласно член 133 от Регламент (ЕО) № 1907/2006,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 20 април 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹²⁾ Европейска комисия. Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. https://commission.europa.eu/document/download/e6d5db69-e0ab-4bec-9dc0-3867b4373019_en?filename=White%20paper%20for%20European%20defence%20-%20Readiness%202030.pdf.

ПРИЛОЖЕНИЕ

В приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се добавя следното вписване:

<p>„83. 2,4-динитротолуен CAS № 121-14-2 EC № 204-450-0</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. След 10 май 2027 г. не се пуска на пазара и не се използва като вещество в изделия за професионални потребители или за широката общественост в концентрация, равна или по-висока от 0,1 % тегловно. 2. За целите на настоящото вписване „професионален потребител“ означава всеки работник или самостоятелно заето лице, което работи извън промишлени обекти. 3. Параграф 1 не се прилага за: <ol style="list-style-type: none"> а) взривни вещества съгласно определението в член 2, точка 1 от Директива 2014/28/ЕС; б) изделия за военна употреба; в) боеприпаси за използване, в съответствие с националното право, от полицията или други сили за сигурност; г) играчки, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2025/2509 на Европейския парламент и на Съвета (*); д) изделия, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2017/745; ф) изделия, предназначени за пряк или непряк контакт с храни, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1935/2004; 4. Параграф 3, точка а) не се прилага за следните изделия: <ol style="list-style-type: none"> а) пиротехнически изделия съгласно определението в член 3, точка 1 от Директива 2013/29/ЕС; б) боеприпаси. 5. Параграф 1 се прилага от 11 май 2029 г. по отношение на пускането на пазара и употребата на 2,4-динитротолуена в следните приложения, когато те се пускат на пазара с оглед на употреба, или когато се използват в моторни превозни средства, съгласно определеното в член 3, точка 16 от Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета (**): <ol style="list-style-type: none"> а) микрогазогенератори за обтегачи за обезопасителни колани и изпълнителни механизми за капака на МПС; б) резервни части; 6. Параграф 1 не се прилага за моторните превозни средства, посочени в параграф 5, които отговарят на следните условия: <ol style="list-style-type: none"> а) били са пуснати на пазара между 11 май 2027 г. и 11 май 2029 г.; б) съдържат 2,4-динитротолуен само в приложенията, изброени в параграф 5, буква а) или буква б). 7. Параграф 1 не се прилага за 2,4-динитротолуен в изделия, пуснати на пазара в Съюза преди 11 май 2027 г.
---	--

(*) Регламент (ЕС) 2025/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2025 г. за безопасността на играчките и за отмяна на Директива 2009/48/ЕО (OB L, 2025/2509, 12.12.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2509/oj>).

(**) Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2007 и (ЕО) № 595/2009 и за отмяна на Директива 2007/46/ЕО (OB L 151, 14.6.2018 г., стр. 1, ELI: <https://data.europa.eu/eli/reg/2018/858>).“